

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br. 2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-430/25-4237/1

Podgorica, 26.11.2025. godine

Za: MINISTARSTVO SOCIJALNOG STARANJA, BRIGE O PORODICI I DEMOGRAFIJE,
Rimski trg 46, Podgorica

gospodinu, Damiru Gutiću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog odluke o osnivanju JU Zavod za jedinstveno vještačenje invaliditeta

Veza: Vaš akt broj: 07-128/25-7377/1 od 21.11.2025. godine

Poštovani gospodine Gutiću,

Povodom *Predloga odluke o osnivanju JU Zavod za jedinstveno vještačenje invaliditeta*,
Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga odluke i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

U skladu sa članom 29 Zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta propisano je da JU Zavod za jedinstveno vještačenje invaliditeta osniva Vlada. Osnivanje JU Zavod za jedinstveno vještačenje ključan je korak u realizaciji Zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta i prelasku sa medicinskog na model zasnovan na ljudskim pravima i u skladu sa standardima i obavezama preuzetim ratifikacijom UN Konvencije o pravima lica sa invaliditetom.

Uvidom u dostavljeni Izveštaj o sprovedenoj analizi uticaja propisa utvrđeno je da je za realizaciju Odluke potrebno obezbijediti sredstva iz budžeta države za rad Zavoda počev od 2026. godine. Naime, procijenjeno je da u 2026. godini potrebno obezbijediti sredstva u iznosu od 1.083.236,25€, dok je u 2027. godini potreban iznos od 809.000,00€.

Sredstva potrebna za rad JU Zavod za jedinstveno vještačenje invaliditeta predviđena su Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2026. godinu u okviru sredstava predviđenih Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, na aktivnosti Sprovođenje jedinstvenog vještačenja invaliditeta - Zavod za jedinstveno vještačenje.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na Predlog odluke o osnivanju JU Zavod za jedinstveno vještačenje invaliditeta, dok će sredstva za rad u narednim godinama biti predmet razmatranja prilikom izrade godišnjih zakona o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

PREDLOG

Na osnovu člana 29 Zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta („Službeni list Crne Gore", broj 122/25), Vlada Crne Gore na sjednici od _____ 2025. godine, donijela je

ODLUKU O OSNIVANJU JAVNE USTANOVE ZAVOD ZA JEDINSTVENO VJEŠTAČENJE INVALIDITETA

Član 1

Radi sprovođenja postupka jedinstvenog vještačenja invaliditeta osniva se javna ustanova Zavod za jedinstveno vještačenje invaliditeta (u daljem tekstu: Zavod).

Član 2

Zavod obavlja djelatnost pod nazivom: JU Zavod za jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Sjedište Zavoda je u Podgorici.

Član 3

Djelatnost Zavoda je:

- 1) sprovođenje postupka jedinstvenog vještačenja invaliditeta;
- 2) vođenje Registra lica sa invaliditetom;
- 3) vođenje evidencije vještaka za jedinstveno vještačenje invaliditeta;
- 4) davanje stručnih mišljenja u vezi sa sprovođenjem postupka jedinstvenog vještačenja invaliditeta;
- 5) organizovanje i unapređivanje poslova jedinstvenog vještačenja invaliditeta;
- 6) organizovanje i sprovođenje obuke za jedinstveno vještačenje invaliditeta;
- 7) izdavanje licence za vještačenje; i
- 8) obavljanje drugih poslova u skladu sa zakonom i statutom.

Član 4

Sredstva za ostvarivanje djelatnosti Zavoda obezbjeđuju se u skladu sa Zakonom.

Član 5

Organi Zavoda su Upravni odbor i direktor.

Član 6

Upravni odbor i direktor imenuju se i razrješavaju u skladu sa Zakonom.

Član 7

Upravni odbor i direktor obavljaju poslove utvrđene Zakonom i statutom Zavoda.

Član 8

Imenovanje Upravnog izbora, izvršiće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove odluke.

Izbor direktora izvršiće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove odluke.

Do izbora direktora Zavoda, u skladu sa Zakonom, za vršioca dužnosti direktora određuje se _____.

Član 9

Statut Zavoda donijeće se u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ove odluke.

Upis Zavoda u Centralni registar privrednih i drugih subjekata izvršiće se u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ove odluke.

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove odluke.

Član 10

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: _____

Podgorica, _____ 2025. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,
Mr Milojko Spajić

O B R A Z L O Ž E N J E

Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta ("Službeni list Crne Gore", broj 122/25) članom 29 propisano je da Zavod osniva Vlada. Članom 54 ovog zakona propisano je da Odluka o osnivanju Zavoda za jedinstveno vještačenje invaliditeta treba da se donese u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 1 Predloga odluke propisuje se da se radi sprovođenja postupka jedinstvenog vještačenja invaliditeta osniva javna ustanova Zavod za jedinstveno vještačenje invaliditeta (u daljem tekstu: Zavod).

Članom 2 Predloga odluke definisano je da Zavod obavlja djelatnost pod nazivom: JU Zavod za jedinstveno vještačenje invaliditeta. Sjedište Zavoda je u Podgorici.

Članom 3 Predloga odluke definisano je da je djelatnost Zavoda: sprovođenje postupka jedinstvenog vještačenja invaliditeta; vođenje Registra lica sa invaliditetom; vođenje evidencije vještaka za jedinstveno vještačenje invaliditeta; davanje stručnih mišljenja u vezi sa sprovođenjem postupka jedinstvenog vještačenja invaliditeta; organizovanje i unapređivanje poslova jedinstvenog vještačenja invaliditeta; organizovanje i sprovođenje obuke za jedinstveno vještačenje invaliditeta; izdavanje licence za vještačenje i obavljanje drugih poslova u skladu sa zakonom i statutom.

Članom 4 Predloga odluke definisano je da se sredstva za ostvarivanje djelatnosti Zavoda obezbjeđuju u skladu sa Zakonom.

Članom 5 Predloga odluke definisano je da su organi Zavoda Upravni odbor i direktor.

Članom 6 Predloga odluke definisano je da se Upravni odbor i direktor imenuju i razrješavaju u skladu sa Zakonom.

Članom 7 Predloga odluke definisano je da Upravni odbor i direktor obavljaju poslove utvrđene Zakonom i statutom Zavoda.

Članom 8 Predloga odluke definisano je da će se imenovanje Upravnog izbora, izvršiti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove odluke. Izbor direktora izvršiće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove odluke. Do izbora direktora Zavoda, u skladu sa zakonom i ovom odlukom, za vršioca dužnosti direktora određuje se

Članom 9 Predloga odluke definisano je da će se Statut Zavoda donijeti u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ove odluke. Upis Zavoda u Centralni registar privrednih i drugih subjekata izvršiće se u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ove odluke. Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove odluke.

Članom 10 Predloga odluke definisano je da ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

NAZIV PROPISA

Odluka o osnivanju Zavoda za jedinstveno vještačenje invaliditeta

1. Definisanje problema

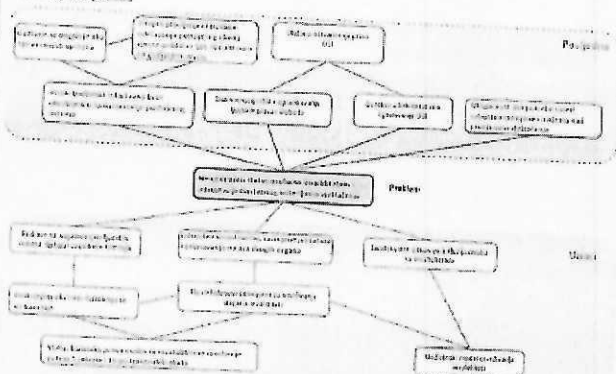
- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Odluka o osnivanju Zavoda za jedinstveno vještačenje invaliditeta predstavlja ključni korak u realizaciji Zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta i prelasku sa medicinskog na model zasnovan na ljudskim pravima i u skladu sa standardima i obavezama preuzetim ratifikacijom UN Konvencije o pravima lica sa invaliditetom. Bez osnivanja Zavoda, Zakon se ne može primijeniti u praksi, jer ne postoji centralna institucija koja bi sprovodila jedinstvenu metodologiju vještačenja.

Pristup zasnovan na ljudskim pravima, prema Konvenciji, i u suštini, definiše „invaliditet“, kao rezultat interakcije između osobe sa oštećenjima sa barijera u stavovima i životnoj sredini, što uključuje društvene predrasude i nedostupne informacije, zgrade i usluge, koje ometaju njihovo puno i djelotvorno učešće u društvu na jednakoj osnovi sa drugima.

Problem, uzroci i posljedice trenutnog medicinskog pristupa vještačenja invaliditeta dati su u sledećem grafiku:

Grafik 1. Uzroci problema

Problem je što se invaliditet vještači u skladu sa medicinskim modelom i što djeca sa smetnjama u razvoju i lica sa invaliditetom, da bi ostvarili svoja prava, moraju da se vještače u svakom sektoru posebno, jer dobijeno rješenje u jednom sektoru, ne može poslužiti kao osnov za ostvarivanje prava u drugim resorima. Komisije prilikom odlučivanja o pravima, u većini slučajeva kao ključni kriterijum uzimaju postojanje određenog medicinskih stanja i dijagnoze. Proces ne uključuje procjenu prepreka sa kojima se osoba suočava u svakodnevnom funkcionisanju kao ni stepen potrebne podrške za prevazilaženje istih. Ostvarivanje prava po osnovu invaliditeta za oko 60 000 građana i njihovih porodica (različita materijalna davanja, invalidska penzija, zapošljavanje i profesionalna rehabilitacija, prava po osnovu obrazovanja, razne subvencije i itd.), direktno zavisi od kvaliteta sistema vještačenja invaliditeta.

Postoji preko 40 prvostepenih i drugostepenih komisije za utvrđivanje invaliditeta kao i približno 200 eksternih vještaka u oblasti penzijsko i invalidskog osiguranja, boračke i invalidske zaštite, socijalne i dječje zaštite, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja, kao i obrazovanja i vaspitanja.

Budući da se invaliditet utvrđivao zasebno u svakom od resora shodno vrsti prava koje može ostvariti osoba sa invaliditetom a za čije ostvarivanje je predmetni resor nadležan, bili su propisani i zasebni kriterijumi, većinom za procenat oštećenja. Stoga, nije postojao jedinstven status osobe sa invaliditetom, kao ni jedinstveni kriterijumi vještačenja invaliditeta.

Navedeni uzroci dovode do ozbiljnih posljedica u praksi, jer različiti kriterijumi i postupci vještačenja prouzrokuju diskriminaciju osoba sa invaliditetom i neujednačeno ostvarivanje prava. Sistem nejedinstvenog vještačenja stvara značajna administrativna opterećenja i dovodi do situacija u kojima osobe sa istim oštećenjem dobijaju različite procjene i obim prava, što je u suprotnosti sa Konvencijom UN. Neujednačenost postupanja komisija otvara prostor za zloupotrebe i finansijske razlike, čime se dodatno ugrožava pravičnost i povjerenje u sistem.

U tabeli 1 prikazan je broja korisnika koji su evidentirani u relevantnim registrima.

Tabela 1: Broj korisnika

	Organ	Broj korisnika na 31. 12. 2024.	Napomena
korisnici dodatka za njegu i pomoć	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije	34651	
korisnici lične invalidnine	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije	4104	
Korisnici prava iz boračke i invalidske zaštite	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije	1702	broj vojnih invalida i civilnih invalida rata je 1061
lica sa invaliditetom na evidenciji Zavoda za zapošljavanje	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	8635	

Korisnici prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja	Fond PIO	19880	16969 korisnika invalidske penzije i 2911 korisnika novčane naknade za tjelesno oštećenje
djeca sa posebnim obrazovnim potrebama koja su uključena u obrazovno-vaspitni sistem	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	1776	školska 2024/2025.

Odabir "status quo" opcije, nije moguć jer je Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta definisano da se Zavod osnuje u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Odluka o osnivanju Zavoda za jedinstveno vještačenje invaliditeta obezbjeđuje primjenu Zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta i sveobuhvatnu nacionalnu reformu sistema vještačenja u kom će se vještačiti invaliditet u skladu sa ljudskim pravima.

U Zavodu će se utvrđivati status lica sa invaliditetom i stepen potrebne podrške za ravnopravno učešće u društvu shodno jedinstvenim kriterijumima i na jedinstven i ujednačen način kao preduslov za nesmetano ostvarivanje svih ljudskih prava i sloboda lica sa invaliditetom bez njihove bilo kakve neposredne i posredne diskriminacije na bazi njihovog invaliditeta.

Zavod za jedinstveno vještačenje invaliditeta kao jedinstveno i nezavisno tijelo je nadležno za sprovođenje jedinstvene metodologije vještačenja za sve resore.

Osnivanjem Zavoda omogućava se i ukidanje oko 43 postojeće prvostepene i drugostepene komisije za utvrđivanje invaliditeta te vještačenje invaliditeta u skladu sa modelom ljudskih prava na osnovu nove jedinstvene metodologije.

Konačno, Odlukom o osnivanju Zavoda za jedinstveno vještačenje invaliditeta se omogućava primjena Konvencije Ujedinjenih Nacija o pravima lica sa invaliditetom, ispunjavanje preporuka UN komiteta, te ostvarivanje prava osoba sa invaliditetom bez diskriminacije po osnovu različitih kriterijuma utvrđivanja invaliditeta.

Osnivanje Zavoda za jedinstveno vještačenje invaliditeta je planirano i Reformskom agendom 2024-2027. godine.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Opcija "status quo" nije razmatrana jer je Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta definisano da se Zavod osnuje u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Usvajanje Odluke o osnivanju Zavoda za jedinstveno vještačenje invaliditeta i osnivanje Zavoda omogućice sprovođenje jedinstvene metodologije i kriterijuma za vještačenje invaliditeta što bi

značajno olakšalo i učinilo pravednijim sistem ostvarivanja prava licima sa invaliditetom, te istovremeno smanjilo troškove postupka procjene invaliditeta kao i mogućnosti za eventualne zloupotrebe. Jedinствени kriterijumi za utvrđivanje invaliditeta važili bi za sva ministarstva odnosno resore kod kojih je moguće ostvariti određena prava na osnovu invaliditeta.

Osnivanjem Zavoda i uspostavljanjem jedinstvene metodologije vještačenja, biće stvoreni uslovi i za uspostavljanje elektronskog registra lica sa invaliditetom koji će proći novi sistem vještačenja u Crnoj Gori.

Imajući u vidu navedeno, preferirana opcija je donošenje Odluke o osnivanju Zavoda za jedinstveno vještačenje invaliditeta.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Donošenjem Odluke o osnivanju Zavoda za jedinstveno vještačenje invaliditeta će se omogućiti rad Zavoda u kom će se dobijati rješenja o statusu lica sa invaliditetom i stepenu potrebne podrške, i na osnovu tog rešenja će se ostvarivati prava u ranije pomenutim sektorima. Ovim putem se obezbjeđuje lakši, pravedniji i dostupniji put ka ostvarivanju prava i usluga, uz veću transparentnost i ujednačenost procedura. Time se značajno smanjuje administrativno i emocionalno opterećenje koje su osobe sa invaliditetom i njihove porodice ranije trpjele u pokušaju da ostvare zakonom zagarantovana prava.

Ova Odluka nema negativnih uticaja.

Primjena ovog propisa neće imati uticaja na privredu.

Propis neće imati uticaja na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju.

Donošenjem ove Odluke neće se stvoriti administrativna opterećenja i biznis barijere.

Donošenjem ove Odluke smanjiće se administrativna opterećenja zato što će se ukinuti komisije koje postoje u svakom sektoru, pa će osim što će eksperti prestati da rade taj posao i zaposleni u javnoj upravi moći da se posvete drugim radnim zadacima. Sada imamo administrativna opterećenja jer se u svakom sektoru posebno angažuju eksperti (većinom ljekari) kao članovi komisije. Za potrebe rada komisija tehničke poslove obavljaju zaposleni u državnoj upravi i lokalnim samoupravama pa im to stvara dodatno opterećenje.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;

- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Za potrebe izrade Predloga zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta kao i Odluke o osnivanju Zavoda za jedinstveno vještačenje invaliditeta izrađena je procjena finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore. Za 2025. godinu neće biti potrebna sredstva.

Planom budžeta za 2026. godinu planirana su sredstva za funkcionisanje Zavoda.

Za potrebe obračuna korišćeni su koeficijenti složenosti iz Granskog kolektivnog ugovora za oblast socijalne djelatnosti i Zakona o zaradama u javnom sektoru (za ljekare). Pored toga, prilikom projekcija budžeta korišćene su pretpostavke o potrebnim kvalifikacijama, profilima stručnjaka, kao i potrebi da se plate formiraju na nešto većem nivou kako bi se privukli odgovarajući stručnjaci. Konačno, visina plata predstavlja bitnu antikorupcijsku mjeru, čime će se smanjiti vjerovatnoća neadekvatnog dodjeljivanja prava korisnicima, čime se značajno oštećuje budžet Crne Gore.

Takođe, s obzirom na to da sistematizacija još nije urađena korišćeni su raspoloživi i podaci i pretpostavke na osnovu uređenja sličnih organizacija.¹

Pretpostavka je da će u novoj instituciji biti zaposlene 24 osobe u stalnom radnom odnosu. Takva struktura je neophodna kako bi se omogućilo formiranje i rad četiri komisije (tri prvostepene i jedna drugostepena). Pored direktora i pomoćnika, u radni odnos biće primljeno 12 vještaka (4 ljekara, 4 socijalna radnika i 4 psihologa/ defektologa/ pedagoga/ fizioterapeuta), dva pravnika, dvoje ekonomista, dva lica na poslovima održavanja informacionog sistema i opreme, prijemni radnik, domar, vozač i higijeničarka.

S obzirom da će biti potrebno angažovanje spoljnih vještaka za određene komisije, procjena je da će na godišnjem nivou biti potrebno angažovanje 250 ekspertskih dana kako bi se omogućio rad komisija. Ekspertski dan procijenjen je vrijednošću honorara od 100 eura.

Za 2026. godinu planirana su sredstva i za izradu informacionog sistema Zavoda za vještačenje invaliditeta (uključujući e-Registar lica sa invaliditetom, kao i sredstva za obuku vještaka za primjenu Metodologije i modela ljudskih prava.

¹ Sistematizacija zavoda u Republici Hrvatskoj.

Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta zavoda 2018. godina.pdf (zosi.hr)

Vlada Crne Gore je u decembru 2024. godine ustupila Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije poslovne prostorije površine 188m² u Podgorici u kojima će funkcionisati Zavod za vještačenje invaliditeta. Adaptacija i opremanje prostora koja se realizuje u saradnji sa UNDP, a koji finansira Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori., biće završena do kraja novembra.

Urađena je procjena troškova za 2026. i 2027. godinu.

Procjenjeni troškovi po kategorijama i po godinama

Izdaci	Godina 1 - 2026.	Godina 2 - 2027.
Zarade i ostala lična primanja	349.197,50	455.000,00
Materijal, usluge i tekuće održavanje	302.218,75	129.000,00
Ostali izdaci	71.820,00	25.000,00
Kapitalni izdaci	360.000,00	200.000,00
Ukupno	1.083.236,25	809.000,00

Izdaci za 2026. godinu

Očekuje se da vještaci počnu sa radom 1. jula 2026. godine, kada je zakonom predviđen početak jedinstvenog vještačenja invaliditeta. Ostali zaposleni će početi sa radom početkom 2026. da bi pripremili sve što je neophodno za proces vještačenja.

Za zarade i ostala lična primanja za članove UO i naknade za vještake koji nisu zaposleni u Zavodu u 2026. godini biće potrebno 349.197,50 eura.

Rashodi za materijal koji obuhvataju: administrativni materijal, materijal za posebne namjene, rashode za energiju, rashode za gorivo i ostale rashode planirani su u iznosu od 35.886,25 eura godišnje.

Rashodi za usluge koji obuhvataju: službena putovanja, reprezentaciju, komunikacione usluge, bankarske usluge i negativne kursne razlike, konsultantske usluge, projekti i studije, usluge stručnog usavršavanja i ostale usluge (usluge promocije) planirani su u iznosu od 247.332,50 eura. U ove rashode su uključeni rashodi za Analizu troškova života OSI od 175.275,00 eura, kao i rashodi za obuku za vještake od 30.000,00 eura.

Ostali izdaci su planirani u iznosu od 71.820,00 eura godišnje. U ovim izdacima planirana su i sredstva za izradu web sajta u iznosu od 42.750,00 eura.

Rashodi za tekuće održavanje su planirani u iznosu od 19.000,00 eura.

Za kapitalne izdatke planirano je 360.000,00 eura za izradu informacionog sistema.

Ukupni izdaci za 2026. godinu su planirani su iznosu od 1.083.236,25 eura.

U ove izdatke uračunata je: analiza troškova života OSI, kreiranje informacionog sistema, izrada web sajta i promocija reforme vještačenja koji su planirani implementacionim planom za Reformsku agendu Crne Gore 2024.-2027. godine, tako da su direktni troškovi rada Zavoda oko 500.000,00 eura.

Izdaci za 2027. godinu

Za zarade i ostala lična primanja za članove UO i naknade za vještace koji nisu zaposleni u Zavodu u 2027. godini procijenjeno je da će biti potrebno oko 455.000,00 eura, pošto će i vještaci biti angažovani čitavu godinu dana.

Rashodi za materijal koji obuhvataju: administrativni materijal, materijal za posebne namjene, rashode za energiju, rashode za gorivo i ostale rashode procijenjeni su na iznos od 4.000,00 eura mjesečno, odnosno 48.000,00 eura godišnje.

Rashodi za usluge koji obuhvataju: službena putovanja, reprezentaciju, komunikacione usluge, bankarske usluge i negativne kursne razlike, konsultantske usluge, projekti i studije, usluge stručnog usavršavanja i ostale usluge (usluge promocije) procijenjeni su na iznos od oko 61.000,00 eura.

Ostali izdaci su procijenjeni na iznos od oko 25.000,00 eura godišnje.

Rashodi za tekuće održavanje su procijenjeni na iznos od oko 20.000,00 eura.

Kapitalni izdaci procijenjeni su na oko 200.000,00 eura godišnje, za regionalnu kancelariju Zavoda.

Ukupni izdaci za 2027. godinu su 809.000,00 eura.

Izdaci za sledeće godine će zavisiti od kretanja cijena na tržištu roba i usluga, visine zarada i doprinosa kao i drugih ekonomskih parametara koji mogu uticati na obim i dinamiku finansiranja Zavoda.

Naglašavamo da se ne većinom ne radi o novim sredstvima koje treba obezbediti već da će ovaj iznos biti neophodno samo preusmeriti sa potrošačkih jedinica u drugim resorima u kojima se poslovi vještačenja invaliditeta sada obavljaju i u kojima će se obavljati do dana početka primjene ovog Zakona.

Danom početka vještačenja invaliditeta u Zavodu za vještačenje pretaće sa radom komisije u svim sektorima te će biti potrebno da se sredstva koja su za tu namjenu opredjeljivana tim resorima preusmjere Zavodu.

Tokom pripreme finansijske konstrukcije urađena je i procjena godišnjih troškova trenutnog sistema:

Procjena godišnjih izdataka postojećeg okvira		
Sistem	Komisija	Procijenjeni godišnji trošak*
Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije		
penzijsko i invalidsko osiguranje	Prvostepena komisija	32.750,00 eura
	Drugostepena komisija	11.400,00 eura
boračka i invalidska zaštita	Prvostepena komisija	5.913,00 eura
	Drugostepena komisija	
socijalna i dječja zaštita	Prvostepene komisije	73.336,00 eura
	Drugostepena komisija	
Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga		

profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje	Prvostepene komisije	52.506,00 eura
	Programi profesionalne rehabilitacije	432.463,00 eura
	Drugostepena komisija	6.000,00 eura
Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija		
Obrazovanje i vaspitanje	Prvostepene komisije ²	100.000,00 eura
	Drugostepena komisija	3.000,00 eura
UKUPNO za komisije:		284.905,00 eura
UKUPNO sa izdacima za programe profesionalne rehabilitacije:		717.368,00 eura
UKUPNO ZA IZDATKE koji će biti alocirani za novi sistem vještačenja ³ :		501.136,00 eura

Imajući u vidu procjenu da ukupni troškovi postojećeg sistema vještačenja invaliditeta dostižu godišnje iznos od približno 501.000,00 eura a da su planirani troškovi za 2026. godinu 500.000,00 eura, to faktički znači da od dana početka primjene jedinstvenog vještačenja invaliditeta neće biti novih troškova za Budžet Crne Gore, već da će dosadašnja izdvajanja iz Budžeta donošenjem ovog zakona biti slična.

Neto koristi povodom adekvatne alokacije, kao i drugih koristi koje donosi formiranje Zavoda su značajno veće u odnosu na status quo opciju, odnosno održavanje postojećeg sistema.

Potrebno je kontinuirano obezbjeđivanje sredstava.

Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Neophodna sredstva su planirana za narednu fiskalnu godinu.

Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.

Implementacijom propisa neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore, ali će se tokom godina izdvajanja iz budžeta smanjiti jer će novim sistemom vještačenja biti onemogućene zloupotrebe u korišćenju prava.

Metodologija koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda je metodologija planiranja po vrstama troškova. Ovu metodologiju smo koristili jer je naročito pogodna za početne faze finansijskog planiranja.

Postojali su problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda zato što još nije formiran Zavod i urađena sistematizacija pa je obračun zarada rađen uz pretpostavku o mogućem broju zaposlenih.

Tokom izrade RIA obrasca uvažene su sve sugestije Ministarstva finansija u procesu usaglašavanja.

² Podaci su dostavljeni od 12 lokalnih samouprava. Iznos za ove komisije je bio 73.000,00 eura. Uzimajući u obzir da u opštinama koje su dostavile podatke živi 70% stanovništva Crne Gore, procjena je da su izdaci za sve komisije približno oko 100.000,00 eura.

³ Procjena je da oko 50% izdataka za programe profesionalne rehabilitacije ide na mjeru – procjena preostale radne sposobnosti koja će se obavljati u Zavodu za vještačenje a dio koji ostaje za procjenu na radnom mjestu se može uključiti u ostale troškove za ove mjere

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

Ekspertska pomoć prilikom izrade Odluke o osnivanju Zavoda za jedinstveno vještačenje invaliditeta pružili su regionalni eksperti kao i domaći pravni eksperti angažovani od strane kancelarije Programa za razvoj Ujedinjenih nacija kroz projekat finansiran od strane EU, koji su radili i na izradi Zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta.

Za potrebe podrške sprovođenju reforme utvrđivanja invaliditeta osnovana je radna grupa koju između ostalog čine predstavnici resornih ministarstava, predstavnici ostalih relevantnih institucija kao i NVO sektora.

Saglasnost na Odluku o osnivanju Zavoda za jedinstveno vještačenje invaliditeta su dali:

- Sekretarijat za zakonodavstvo
- Ministarstvo finansija

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Prilikom izrade Odluke o osnivanju Zavoda za jedinstveno vještačenje invaliditeta posebna pažnja poklonjena je rizicima implementacije. Potencijalne prepreke se posebno odnose na: angažovanje kvalitetnih kadrova, a posebno ljekara. Ovaj rizik je umanjen prelaskom na model zasnovan na ljudskim pravima koji podrazumeva manji stepen angažovanja ljekara, kao i konkurentnim zaradama koje mogu da privuku stručnjake u oblasti medicine rada. Predloženo rješenje omogućava fleksibilnost jer će većina članova komisija za vještačenje biti zaposlena u Zavodu za jedinstveno vještačenje ali postoji mogućnost i angažovanja vještaka sa strane.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ostvarenje ciljeva su:

- realizovana obuka za buduće vještake i izdate licence vještacima
- zaposlene 24 osobe u Zavodu za jedinstveno vještačenje invaliditeta u 2026. godini
- formirane prvostepene i drugostepene komisija
- proces jedinstvenog vještačenja invaliditeta se sprovodi u Zavodu
- Kreiran elektronski Registar OSI koje su prošle proces jedinstvenog vještačenja invaliditeta
- izrađena Analiza troškova života OSI
- Uspostavljen informacioni sistem u Zavodu za jedinstveno vještačenje invaliditeta
- Kreiran web sajt koji je pristupačan OSI i kji se redovno ažurira
- Otvorena regionalna kancelarija Zavoda

Za monitoring i evaluaciju biće zaduženo nadležno ministarstvo.
Zavod će podnositi godišnje izvještaje Vladi tako da će se i na taj način pratiti implementacija zakona.

Datum i mjesto

Podgorica, 26. 11. 2025. god.

Starješina

Damir Gutić